

Ana Hatlarıyla Felsefe - V

Estetik

Hermann LOTZE

Çeviren
Mehmet Eren GEDİKLİ

FCR YAYIN LTD.

Genel Yayın No. | General Publication Number: 1916

FCR Sertifika No. | Certificate Number: 46550

ISNI: 0000 0004 4657 1968

ROR ID: ror.org/00zznvq98

Alt Marka | Imprint: Eskiyei

Yayın No | Publication Number: 414

Kitap Adı : Ana Hatlarıyla Felsefe - V Estetik

Book Title : Outlines of Philosophy - V Aesthetics

ISBN : 978-625-8596-28-1

DOI : doi.org/10.70458/fcr.9786258596281

Yazar | Author: Hermann Lotze

Çeviren | Translator: Mehmet Eren Gedikli | orcid.org/0000-0002-6036-6683

Kurum | Institution: Milli Eğitim Bakanlığı

ROR ID: ror.org/00jga9g46

Yayın Türü: Kitap | Publication Type: Book - Çeviri

Yayın Dili: Türkçe | Language: Turkish

Ebat | Dimensions: 13,5 x 21 cm

Baskı Sayısı | Edition: 1

Sayfa Sayısı | Pages: 76 (x+66)

Yayın Tarihi | Publication Date: Nisan | April 2026

Yayın Yeri | Place of Publication: Ankara, Türkiye

Mizanpaj | Layout Design: FCR

Kapak | Cover Design: FCR - Coşkun Işıkgül

Baskı ve Cilt | Printing and Binding: NY MATBAACILIK (Sertifika no: 50732)

Konu Kategorisi | Subject Categories

BIC: HPN - Estetik felsefesi | Philosophy: aesthetics

BISAC: PHI001000 - Estetik | Aesthetics

THEMA: QDTN - Estetik felsefesi | Philosophy: aesthetics

LC Classification: BH39 - Estetik—Genel eserler | Aesthetics—General works

DEWEY: 111.85 - Estetik | Aesthetics

WoS Category: Felsefe | Philosophy

WoS Citation Topics Meso: 10.126 - Felsefe | Philosophy

WoS Citation Topics Micro: 10.126.1914 - Estetik | Aesthetics

Scopus Subject Areas: 1211 - Felsefe | Philosophy

Atf Bilgisi | Cite as: Lotze, Hermann. *Ana Hatlarıyla Felsefe - V Estetik*.

çev. Mehmet Eren Gedikli. FCR Yayın Ltd.-Eskiyei, 2026.

© Tüm hakları saklıdır | All rights reserved: FCR YAYIN LTD.

Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1 06050

Altındağ-Ankara/TÜRKİYE • Tel: +90 (312) 310 08 60

www.fcr.com.tr • fcr@fcr.com.tr

Ana Hatlarıyla Felsefe - V

Estetik

Hermann LOTZE

Çeviren
Mehmet Eren GEDİKLİ

Ankara 2026

Yazar Hakkında | About the Author

Hermann LOTZE

Hermann Lotze (1817–1881), 19. yüzyıl Alman felsefesinin önde gelen isimlerinden biri olup, metafizik, mantık ve değer felsefesine yaptığı katkılarla tanınır. Leipzig Üniversitesi'nde hem tıp hem de felsefe eğitimi alan Lotze, bilimsel araştırma ile metafizik düşünümü uzlaştırmayı amaçlamıştır.

Lotze'nin felsefesi, doğanın mekanik bir anlayışı ile teleolojik ve değer temelli bir gerçeklik kavrayışını birleştirme çabasıyla karakterizedir. Ona göre gerçeklik yalnızca nedensel ilişkilerle açıklanamaz; aynı zamanda anlam ve değer boyutlarıyla birlikte kavranmalıdır. Bu yaklaşım, özellikle değer teorisine yaptığı vurgu aracılığıyla, daha sonraki Neo-Kantçı felsefenin gelişimini önemli ölçüde etkilemiştir.

Başlıca eserleri arasında *Microcosmus* (1856–1864), *Metaphysik* (1841) ve *Logik* (1874) yer alır. Lotze, kişilik, değer ve anlam kavramlarına yaptığı vurgu sayesinde, Hegel sonrası felsefe ile fenomenoloji ve analitik felsefenin bazı yönleri arasında köprü kuran bir geçiş figürü olarak sıklıkla değerlendirilir.

Hermann Lotze (1817–1881) was a prominent German philosopher of the nineteenth century, known for his contributions to metaphysics, logic, and the philosophy of value. Educated in both medicine and philosophy at the University of Leipzig, Lotze sought to reconcile scientific inquiry with metaphysical reflection.

His philosophy is characterized by an attempt to integrate a mechanistic understanding of nature with a teleological and value-oriented conception of reality. For Lotze, reality cannot be reduced to causal relations alone; it must also be understood in terms of meaning and value. This perspective significantly influenced the later development of Neo-Kantian philosophy, particularly in its emphasis on value theory. Among his major works are *Microcosmus* (1856–1864), *Metaphysik* (1841), and *Logik* (1874). Lotze is often regarded as a transitional figure who bridges post-Hegelian philosophy with later traditions, including phenomenology and aspects of analytic philosophy, through his emphasis on personality, value, and meaning.

Çeviren Hakkında | About the Translator

Dr. Mehmet Eren GEDİKLİ

1984 yılında Trabzon'da doğdu. Lisans eğitimini Gazi Üniversitesi Zihnin Engelliler Öğretmenliği'nde tamamladı (2007). Ardından Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Din Felsefesi alanında yüksek lisansını yaptı (2013). Bu süreçte özel eğitim kurumlarında öğretmenlik görevini sürdürürken aynı zamanda İstanbul Üniversitesi AUZEF Felsefe bölümünden mezun oldu (2016). Son olarak Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sistematiik Felsefe ve Mantık Anabilim Dalı'ndan doktora derecesini aldı (2022). Doktora sürecinde, öğrenci değişim programında (Erasmus) bir yıl süreyle Almanya'da Tübingen Okulu'nun Platon yorumu üzerine çalışmalarda bulundu.

He was born in 1984 in Trabzon, Türkiye. He completed his undergraduate studies in Special Education Teaching for Individuals with Intellectual Disabilities at Gazi University in 2007. He then earned his master's degree in Philosophy of Religion from the Institute of Social Sciences at Necmettin Erbakan University in 2013. During this period, while continuing his work as a teacher in special education institutions, he also graduated from the Philosophy program at Istanbul University AUZEF in 2016.

Finally, he received his PhD from the Department of Systematic Philosophy and Logic at the Institute of Social Sciences, Ankara University, in 2022. During his doctoral studies, he spent one year in Germany as part of the Erasmus student exchange program, conducting research on the Tübingen School's interpretation of Plato.

Kitap Hakkında

Ana Hatlarıyla Felsefe - V

Estetik

Bu eser, Hermann Lotze'nin estetik düşüncesini sistematik bir çerçevede ele alarak güzellik kavramını hem öznel deneyim hem de nesnel gerçeklik bağlamında temellendirmeyi amaçlamaktadır. Lotze'ye göre güzellik, yalnızca bireysel haz izleniminden ibaret olmayıp, evrensel bir geçerlilik iddiası taşır; ancak bu geçerlilik, fiili bir uzlaşıdan ziyade ideal bir ruhsal örgütlenmeye dayanır. Eserde güzellik, doğadaki yasalar, tözler ve amaçlar arasındaki uyumun sezgisel olarak algılanması şeklinde tanımlanır. Bu yaklaşım, estetik deneyimi bilgi ve etik alanları arasında aracı bir konuma yerleştirir.

Kitapta ayrıca müzik, mimarlık, plastik sanatlar, resim ve şiir gibi sanat dalları üzerinden güzelliğin somut tezahürleri incelenir. Özellikle müzik, soyut yapısı nedeniyle evrensel düzenin içsel dinamiklerini ifade eden en güçlü sanat olarak değerlendirilir. Mimarlık ise mekanik güçler ile estetik form arasındaki dengeyi temsil eder. Lotze, sanatın temel işlevini gerçekliğin bireysel parçalarını yeniden üretmekten ziyade, onun bütünsel yapısını yoğunlaştırarak görünür kılmak olarak tanımlar.

Sonuç olarak eser, estetik yargının hem öznel hem de nesnel boyutlarını uzlaştıran, değer felsefesi temelli bütüncül bir estetik kuram sunar.

Anahtar Kelimeler: Estetik; Güzellik; Değer felsefesi; Hayal gücü; Sanat kuramı

About the Book

Outlines of Philosophy - V

Aesthetics

This work systematically presents Hermann Lotze's theory of aesthetics, aiming to ground the concept of beauty within both subjective experience and objective reality. According to Lotze, beauty is not merely a matter of individual pleasure but carries a claim to universality. However, this universality does not arise from empirical agreement; rather, it is rooted in an idealized structure of the human mind. Beauty is defined as the intuitive perception of harmony among laws, substances, and purposes within reality. In this sense, aesthetic experience functions as a mediating domain between knowledge and ethics.

The book further explores the concrete manifestations of beauty through various art forms, including music, architecture, plastic arts, painting, and poetry. Music, in particular, is considered the most powerful medium due to its ability to express the inner dynamics of universal order without reliance on concrete representation. Architecture reflects the balance between mechanical forces and aesthetic form.

Lotze ultimately conceives art not as a mere imitation of individual realities but as a means of revealing the total structure of reality through concentrated representation. The work thus offers a comprehensive aesthetic theory that reconciles subjective perception with objective value, grounded in a philosophy of meaning and value.

Keywords: Aesthetics; Beauty; Philosophy of value; Imagination; Theory of art

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ ANA BÖLÜM

I. BÖLÜM

GÜZELLİK ve HAYAL GÜCÜ ÜZERİNE 1

II. BÖLÜM

GÜZELİN GERÇEKLEŞMESİ ve TÜRLERİ 13

İKİNCİ ANA BÖLÜM

III. BÖLÜM

MÜZİK 19

IV. BÖLÜM

MİMARLIK 27

V. BÖLÜM

PLASTİK SANATLAR 41

VI. BÖLÜM

RESİM 49

VII. BÖLÜM

ŞİİR SANATI 55

DİZİN

65